

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Vladimir Timofti, Nadejda Toma și Constantin Alerguș

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Mihailenco Olga, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Bolgar Andrei xxxxx, născut la xx xxxx xxxx, originar și domiciliat xxxxxxxx, xxx. xxxxx, xxxxx. xxxxxxx, xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.06.2014 – 04.06.2015;

Instanța de apel: 19.06.2015 – 05.04.2016;

Instanța de recurs: 12.09.2016 – 28.03.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 04 iunie 2015, Bolgar Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Bolgar Andrei a fost învinuit pentru faptul, că în perioada 11 februarie 2014 - 20 martie 2014, acționând intenționat, cu scopul traficului de influență, a pretins să primească personal de la cet. Mardari Andrei, pentru sine, bani în sumă de 600 euro, afirmând, că are influență asupra persoanei cu funcție de demnitate publică, adică în privința judecătorului Judecătoriei Comrat, Gubenco Serghei, care avea spre examinare cauza penală privind învinuirea lui Mardari Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în scopul de a-l determina pe judecător să efectueze acțiuni ce intră în atribuțiile sale de serviciu, și anume ca ultimul să emită o sentință, fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și ca asemenea hotărâre să devină irevocabilă.

Astfel, la 20 martie 2014, aproximativ la ora 11:00, în scopul efectuării acțiunilor ilegale, aflându-se în mun. Comrat, Bolgar Andrei, personal a primit de la cet. Mardari Andrei suma de 600 euro, care conform cursului oficial față de valuta națională a constituit 18,6554 lei, iar în sumă totală de 11193,24 lei, pe care el i-a cerut insistent în scopurile sus-menționate.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bolgar Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, a indicat, că prima instanță la pronunțarea sentinței, cu încălcarea art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, nu a luat în considerație probele prezentate de partea acuzării și cercetate în ședința de judecată, ce confirmă vinovăția inculpatului, și anume: depozițiile martorilor Mardari Andrei, Gorelco Nicolae, Bolgar Irina, Muturniuc Evghenii, Bîrlea Larion, Spotarenco Stepan, Tumba Serghei, Arabadji Vladimir, ultimul modificând depozițiile în beneficiul inculpatului, cu care se află în relații bune.

Cu referire la explicațiile conținute în textul Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22 decembrie 2014 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție”, procurorul a invocat, că în speță există un ansamblu de probe care confirmă vinovăția inculpatului Bolgar Andrei de săvârșirea infracțiunii incriminate, deoarece probele prezentate în confirmarea învinuirii sunt consecutive, nu conțin contradicții esențiale și se completează reciproc și dovedesc că Bolgar Andrei, acționând intenționat, a pretins personal pentru a primi și a primit banii de la cet. Mardari Andrei, pentru sine, în sumă de 600 euro, susținând că are influență asupra persoanei cu funcție de demnitate publică, adică judecătorul Judecătoriei Comrat, care a examinat cauza penală de învinuire a cet. Mardari Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ Cod penal, în scopul de a-l determina pe judecător să efectueze acțiuni, ce intră în atribuțiile lui de serviciu, și anume pentru ca ultimul să pronunțe o sentință, fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

De asemenea, în opinia apelantului, în cadrul dezbaterilor judiciare a devenit clar, că dacă nu ar fi fost prins la fața locului, Bolgar Andrei nu ar fi intenționat să declare sau să comunice despre faptul, că Mardari Andrei încerca să dea mită persoanei cu funcție de demnitate publică, ci a continuat să acționeze pentru atingerea scopului său criminal, și anume a săvârșirii traficului de influență.

Argumentele inculpatului privind dorința de a ajuta organelor de drept, reprezintă metode de apărare, la fel și cererea acestuia precum că avea intenția să declare organelor de drept despre încercarea lui Mardari Andrei de corupere a persoanei cu funcție de demnitate publică, este neconvingătoare, deoarece el singur a declarat despre neîncrederea în organele de drept.

Totodată, el nu a întreprins careva acțiuni pentru documentarea sau fixarea activității criminale a persoanei pe care încerca să o demascheze sau să obțină careva probe referitor la acțiunile acestuia, deși a avut posibilitatea în momentul aflării sale în localul „Vodolei” din mun. Comrat, când lângă ei la masă era și Arabadji Vladimir, care putea deveni martor ocular al infracțiunii.

De asemenea apelantul a indicat, că Mardari Andrei, spre deosebire de Bolgar Andrei, a comunicat imediat despre săvârșirea infracțiunii organelor de drept, prezentând probe care au servit temei pentru demascarea lui Bolgar Andrei.

A mai indicat procurorul, că Mardari Andrei nu este investigator sub acoperire și nu a acționat în baza Legii privind activitate specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012, respectiv nu l-a provocat pe Bolgar Andrei la săvârșirea infracțiunii, or, după cum au declarat Mardari Andrei și Bolgar Andrei, aceștia s-au întâlnit întâmplător, nimeni nu l-a provocat pe Bolgar Andrei să recunoască că îl cunoaște pe judecător și poate influența asupra lui pentru adoptarea unei hotărârii avantajoase lui Mardari Andrei, Bolgar Andrei stabilind prețul serviciilor sale.

Apelantul a subliniat, că instanța de judecată urma să țină cont de faptul, că autodenunțarea traficantului de influență și cumpărătorului de influență se referă doar la individualizarea pedepsei în sensul atenuării ei (art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal).

A remarcat apelantul, că potrivit dispozitivului de înregistrare a informației ridicat de la Mardari Andrei și stenogramelor convorbirilor ce au avut loc la 17 martie 2014 și 20 martie 2014 între Mardari Andrei și Bolgar Andrei, audiate în cadrul dezbaterilor judiciare, vocea asemănătoare cu vocea lui Mardari Andrei spune că el nu poate găsi banii, însă vocea asemănătoare cu vocea inculpatului Bolgar Andrei, a pus condiții cu care trebuie să fie de acord Mardari Andrei, adică el l-a pus pe ultimul în situația, care l-a determinat să transmită traficantului de influență remunerația ilegală.

Totodată, apelantul a invocat necesitatea examinării amănunțite a probelor scrise și corpurilor delictive, ce au fost anexate la materialele cauzei penale, considerând că prima instanță s-a bazat pe criterii subiective, fără a le da apreciere conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

La fel, procurorul a menționat că infracțiunea săvârșită de Bolgar Andrei face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar ținând cont de personalitatea acestuia, ultimul se poate corecta și în condițiile aplicării unei pedepse fără executarea reală a acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2016 a fost respins ca neîntemeiat apelul cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției nominalizate, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 1 alin. (1), 93, 101, 389 alin. (1), 414 Cod de procedură penală a menționat, că argumentele procurorului sunt neîntemeiate și pasibile respingerii, deoarece apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității ei, precum și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Bolgar Andrei nu și-a găsit confirmare.

În opinia instanței de apel, prima instanță la emiterea sentinței în privința lui Bolgar Andrei întemeiat a ajuns la concluzia, că acuzatorul de stat nu a dovedit prezența în acțiunile inculpatului a indicilor laturii subiective și obiective a infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, nu a prezentat probe, care ar confirma faptul, că inculpatul Bolgar Andrei în cadrul convorbirilor cu Mardari Andrei a afirmat, că are influență asupra judecătorului Judecătorei Comrat și poate asigura emiterea de către persoana cu funcție de demnitate publică a hotărârii judecătorești în beneficiul lui Mardari Andrei.

Această concluzie a instanței de apel a fost făcută în baza probelor cercetate în ședințele de judecată și anume depozitiile inculpatului Bolgar Andrei, martorului Mardari Andrei și a altor martori audiați în ședința de judecată, precum și a corpurilor delictive examinate, și anume: micro SD cu înregistrarea convorbirii ce a avut loc la 17 martie 2014 între Mardari Andrei și Bolgar Andrei; micro SD cu înregistrarea convorbirii ce a avut loc la 20 martie 2014 între Mardari Andrei și Bolgar Andrei în barul „Vodolei” din mun. Comrat; DVD-R disc cu înregistrare video-audio a percheziției personale a lui Bolgar Andrei din 20 martie 2014.

În viziunea instanței de apel, prima instanță în baza probelor menționate, corect a ajuns la concluzia aprecierii critice a depozitiilor martorului Mardari Andrei, în partea că inculpatul Bolgar Andrei a numit numele judecătorului Judecătorei Comrat, Gubenco Serghei în contextul, că anume către el a fost necesar de a se adresa pentru soluționarea chestiunii vizând pronunțarea unei sentințe prin care lui Mardari Andrei să nu i se aplice pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de conduce mijloace de transport.

Totodată, instanța de apel a conchis, că din conținutul înregistrării audio a convorbirii dintre Bolgar Andrei și Mardari Andrei din 17 martie 2014, nu rezultă probe precum, că drept condiție pentru pronunțarea sentinței în privința lui Mardari Andrei fără stabilirea unei pedepse complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport, inculpatul Bolgar Andrei a indicat la necesitatea transmiterii mijloacelor bănești. Din această înregistrare nu rezultă pentru care scop Mardari Andrei avea de gând să caute mijloacele bănești.

În afară de acest fapt, în înregistrarea audio a convorbirii dintre inculpat și martorul Mardari Andrei din 20 martie 2014, la fel lipsesc date privind propunerea de către inculpat a condițiilor de transmitere a mijloacelor bănești prin martorul Mardari Andrei, ci este confirmarea faptului, că Bolgar Andrei îi explică lui Mardari Andrei ce fel de documente el trebuie să prezinte (diferite certificate) pentru ca instanța să le ia în considerație la emiterea hotărârii.

La fel, instanța de judecată a reținut, că prima instanță corect a concluzionat, că acuzatorul de stat nu a prezentat probe în confirmarea prezenței la Bolgar Andrei a vinovăției sub formă de intenție directă la obținerea și primirea mijloacelor bănești pentru sine ca persoană ce afirmă, că are influență asupra persoanei cu funcție de demnitate publică, cu scopul de a-l determina să efectueze acțiuni în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Concluzia respectivă a fost confirmată prin faptul, că împreună cu bancnotele ridicate de la Bolgar Andrei, a fost ridicată copia cererii adresată șefului IP Comrat, din care rezultă intenția lui Bolgar Andrei de a informa organele de urmărire penală despre acțiunile ilicite ale lui Mardari Andrei, precum și de a transmite aceste mijloace bănești, propuse lui de cet. Mardari Andrei.

Temeinicia acestei concluzii se confirmă și prin depozițiile martorului Arabadji Vladimir, în partea că ieșind din barul „Vodolei” din mun. Comrat, Bolgar Andrei i-a comunicat, că ei se vor duce la poliție, dar cu ce scop Bolgar Andrei nu a reușit să-i spună, din cauza reținerii lui, precum și prin înregistrarea de la camerele de supraveghere instalate în exteriorul barului „Vodolei” și înregistrarea video a procedurii de reținere a lui Bolgar Andrei.

În aceste condiții, instanța de apel a menționat, că acuzatorul de stat nu a prezentat probe, ce confirmă faptul lipsei la Bolgar Andrei a intenției de a se adresa organelor de urmărire penală cu cerere în privința acțiunilor ilicite ale cet. Mardari Andrei.

După cum rezultă din materialele cauzei, inițiativa adresării către Bolgar Andrei, pe care nu l-a cunoscut anterior, pentru rezolvarea problemei în legătură cu posibila emitere în privința acestuia a unei sentințe favorabile, prin care să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară sub forma de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport a reieșit chiar de la Mardari Andrei, iar din descifrările convorbirilor telefonice dintre Bolgar Andrei și Mardari Andrei, de asemenea rezultă, că o mare parte a acestor convorbiri au fost purtate din inițiativa lui Mardari Andrei.

Astfel, în opinia instanței de apel, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia, că toate acțiunile lui Mardari Andrei au avut un caracter provocator în privința lui Bolgar Andrei și toate probele prezentate de către acuzatorul de stat poartă un caracter prezumtiv.

Cu referire la provocare, instanța de apel a menționat, că organele de drept au încercat să-l implice pe Bolgar Andrei într-o activitate ilegală.

Martorul Mardari Andrei, de fapt este agent sub acoperire în contextul art. 6 pct. 20) Cod de procedură penală, care a fost inițiatorul circumstanțelor cercetate, a documentat

convorbirile purtate și a transmis mijloacele bănești, l-a rugat pe Bolgar Andrei, ca jurist, să îl consulte în privința atenuării pedepsei penale și a creat situația de încurajare a persoanei la săvârșirea infracțiunii.

A remarcat instanța de apel, că apărarea întemeiat a menționat, că plângerea a fost primită într-o perioadă destul de scurtă de la adresarea lui Mardari Andrei, fiind pornită urmărirea penală, audiat Mardari Andrei, marcate bancnotele aduse de însuși Mardari Andrei și restituite lui înapoi fără promisiunea de a contribui la combaterea infracțiunii.

Evenimentele menționate în ansamblu cu coincidențele faptului, că acest „martor” a înregistrat „pentru sine” convorbirile, nu lasă îndoieli în temeinicia concluziei primei instanțe.

Această concluzie se confirmă și prin depozițiile nemijlocite ale lui Mardari Andrei, care în cadrul urmăririi penale a declarat, că a înregistrat convorbiri pe dictafon și doar în instanțele de judecată a început să afirme faptul, că a înregistrat pe telefoane diferite.

Respectiv, instanța de apel a conchis, că acuzarea nu a prezentat probe precum că inculpatul ar fi săvârșit fapta fără careva intervenții, însă se dovedește că acesta a fost provocat să săvârșescă infracțiunea.

Apreciind din punct de vedere al admisibilității probele susținute de procuror, instanța de apel a remarcat, că acestea nu pot fi puse la baza sentinței, fiind obținute cu încălcarea esențială de către organul de urmărire penală a cerințelor legislației de procedură penală.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, ce țin de latura subiectivă a infracțiunii, deoarece singur inculpatul a întreprins măsuri pentru combaterea acțiunilor ilicite ale lui Mardari Andrei.

În afară de cererea respectivă, scrisă de inculpat, intențiile lui de a se adresa la poliție au fost confirmate și de martorul Arabadji Vladimir, în partea, că ieșind din barul „Vodolei”, mun. Comrat i-a spus, că se vor duce la poliție.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele acuzării privind aprecierea cererii inculpatului adresată IP Comrat ca o metodă de apărare.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Bolgar Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului, a invocat că decizia contestată este ilegală din motiv că la soluționarea cauzei instanța de apel a admis o eroare gravă fapt, care a afectat soluția instanței și a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită.

Susține recurentul, că la adoptarea deciziei instanța de apel a luat ca bază declarațiile lui Bolgar Andrei și a indicat faptul că partea acuzării nu a prezentat probe suficiente în confirmarea învinuirii aduse acestuia, indicând că inculpatul nu a avut intenția săvârșirii infracțiunii incriminate, deoarece ultimul de fapt intenționa să se adreseze organelor de drept în vederea denunțării acțiunilor lui Mardari Andrei, ceea ce se confirmă prin cererea scrisă adresată organelor de drept care se afla la Bolgar Andrei și că acțiunile lui Mardari Andrei au avut un caracter provocator, ultimul fiind un agent sub acoperire.

Remarcă procurorul, că poziția inculpatului care a fost pusă la baza deciziei contravine altor probe cercetate în cadrul examinării cauzei penale în prima instanță și în

instanța de apel și urmează a fi apreciată critic, deoarece are drept scop evitarea survenirii răspunderii penale.

Astfel, susține procurorul că la caz prezintă relevanță declarațiile martorului Mardari Andrei, care se confirmă prin conținutul micro SD-urilor și stenogramelor convorbirilor care au avut loc între cet. Mardari Andrei și Bolgar Andrei la 17 martie 2014 și 20 martie 2014, din care rezultă că vocea asemănătoare cu cea a cet. Mardari Andrei spune că el nu poate să găsească bani, însă vocea asemănătoare cu vocea lui Bolgar Andrei, indică că el trebuie să se grăbească să găsească bani până la sfârșitul săptămânii, deoarece judecătorul care judecă cauza se transferă la Curtea de Apel și că nu se știe care va fi situația dacă cauza va fi repartizată altui judecător.

Relevă procurorul, că concluzia instanței de apel, precum că declarațiile martorului Mardari Andrei urmează a fi apreciate critic și că acțiunile acestuia au avut caracter provocator este neîntemeiată.

Astfel, conform jurisprudenței CEDO, remarcă, că o provocare nu se limitează la a cerceta în mod pasiv activitatea infracțională, ci exercită o asemenea influență asupra persoanei vizate, încât să determine săvârșirea infracțiunii, care fără aceasta intervenție nu ar fi fost săvârșită cu scopul de a constata infracțiunea, respectiv de a obține probe și de a declara urmărirea penală.

Totodată, activitatea de provocare la acte de corupere trebuie să implice forme concrete de instigare, susceptibile de a genera sub aspect intelectual luarea unei decizii de a săvârși infracțiunea.

Însă reieșind din probele administrate careva influență asupra cet. Bolgar Andrei în vederea determinării acestuia de a săvârși fapta infracțională nu a fost exercitată, iar conform probelor, inclusiv din conținutul convorbirilor care nu au fost contestate de către inculpat, anume ultimul prin declarațiile sale l-a determinat pe Mardari Andrei să-i transmită bani și nu invers.

De asemenea, în opinia acuzatorului de stat sunt neîntemeiate concluziile instanței de apel, că cet. Bolgar Andrei urma să se adreseze organelor de drept, această versiune fiind o cale de retragere anterior planificată, în cazul eșecului acțiunilor criminale.

Bolgar Andrei nu a întreprins careva măsuri să documenteze cazul, nu s-a adresat organelor de drept, însă personal a primit de la cet. Mardari Andrei bani în sumă de 600 euro, fapt ce confirmă intenția infracțională a acestuia.

Astfel, cumulul probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată indică că vinovăția lui Bolgar Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, a fost pe deplin dovedită deoarece probele prezentate nu conțin careva divergențe, sunt succesive și se completează reciproc.

Mai remarcă acuzarea, că faptul săvârșirii infracțiunii imputate se confirmă prin declarațiile martorului Mardari Andrei, prin conținutul proceselor-verbale de examinare a micro SD-urilor și stenogramelor convorbirilor care au avut loc între cet. Mardari Andrei și Bolgar Andrei la 17 martie 2014 și 20 martie 2014, conținutul procesului-verbal de perchiziție a cet. Bolgar Andrei din care rezultă că ultimul a predat benevol bani și anume 6 bancnote cu nominalul de 100 euro fiecare, seria și numărul cărora corespunde cu cele indicate în ordonanța privind dispunerea percheziției, procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice conform cărora cet. Bolgar Andrei a purtat convorbiri telefonice cu cet. Mardari Andrei, procesul-verbal de examinare a obiectului cu anexe din 20 martie 2014 conform căruia au fost examinate Registrele nr. 1 și nr. 2 de evidență a infracțiunilor și contravențiilor al IP Comrat, extrasul din procesul-verbal al ședinței de judecată, procesul-verbal de ridicare a descifrărilor telefonice de la SA

„Moldcell”, procesul-verbal de ridicare a procesului-verbal al ședinței de judecată, corpurile delictive anexate și alte materiale ale cauzei.

6. Inculpatul Bolgar Andrei, a depus referință pe marginea recursului declarat de procuror, solicitând respingerea acestuia ca nefondat cu menținerea hotărârilor instanțelor de fond.

În opinia inculpatului, procurorul a invocat argumente similare celor din cererea de apel, care însă nu combat concluziile instanțelor de fond cu privire la nevinovăția lui Bolgar Andrei.

Suține că de fapt, procurorul în cererea de recurs nici nu a încercat să combată concluziile formulate de instanța de apel, ci doar superficial a indicat la aceleași probe, care în opinia acuzării dovedesc vinovăția inculpatului.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia admiterii acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece motivele invocate de recurent se circumscriu temeiului de casare prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În această privință se constată că argumentele invocate de procuror în cererea de recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, or, din

conținutul deciziei contestate rezultă că instanța de apel susținând versiunea prezentată de inculpat și avocatul acestuia cu privire la evenimentele cercetate, a ajuns la concluzia menținerii sentinței de achitare, conchizând asupra lipsei la materialele dosarului a unor probe suficiente ce ar dovedi vinovăția lui Bolgar Andrei.

Instanța de recurs, statuând asupra argumentelor expuse în recursul procurorului referitor la legalitatea deciziei recurate, constată că instanța de apel a apreciat eronat probele aduse în susținerea învinuirii lui Bolgar Andrei, or, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia achitării inculpatului, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere prematură și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

În susținerea acestei opinii instanța de recurs remarcă, că potrivit prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la circumstanțele evidențiate, Colegiul penal lărgit menționează că, respingând poziția procurorului și susținând versiunea părții apărării precum că inculpatul la momentul reținerii de către colaboratorii organelor de drept, avea intenția să denunțe acțiunile infracționale ale lui Mardari Andrei, instanța de judecată urma să desfășoare analiza integrală a probelor pe care s-a bazat la formularea acestei concluzii, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții, dar nu să indice doar acele probe care în opinia instanței denotă nevinovăția inculpatului.

Față de aceste considerente, Colegiul penal notează, că instanța de apel apreciind critic declarațiile martorului Mardari Andrei, a examinat superficial și conținutul înregistrărilor audio a convorbirilor purtate între martorul Mardari Andrei și inculpatul Bolgar Andrei la 17 martie 2014 și 20 martie 2014, considerând că din conținutul acestora nu se dovedește scopul dobândirii mijloacelor bănești pretinse de către inculpat de la Mardari Andrei.

Cu toate acestea, reieșind din conținutul stenogramei convorbirilor din 17 martie 2014, rezultă că Mardari Andrei propunându-i inculpatului de a amâna cumva examinarea dosarului, din motiv că nu a găsit de unde să împrumute mijloace bănești, Bolgar Andrei i-a răspuns că „...ori caută, ori dacă tergiversăm procesul, atunci judecătorul respectiv se transferă la Curtea de Apel...și nu e clar mai departe la cine va fi repartizat și ce rezultat va fi, tot nu e clar...”.

De asemenea, la rugămintea lui Mardari Andrei de a soluționa întrebarea mai ieftin, inculpatul i-a răspuns că nu depinde de dânsul „...problema constând în faptul că Mardari Andrei anterior a fost judecat, ...cum i-au spus așa a transmis, ... el nu are interes aici... o să-l servească cu un ceai și atât...problema e că judecătorul pleacă, dacă ar fi rămas atunci el ar fi vorbit, ar fi scris o cerere și ar fi amânat procesul pe o săptămână sau două...însă în cazul dat trebuie până la sfârșitul săptămânii”(f.d. 18-20, vol.I).

Reieșind din conținutul stenogramei convorbirilor din 20 martie 2014 purtate între Mardari Andrei și Bolgar Andrei, rezultă că discuțiile dintre aceștia inițial se rezumă la certificatele necesare pentru a fi prezentate în instanță, apoi inculpatul la un moment dat l'îndeamnă pe Mardari Andrei „...să pregătească ceva, să fie totul gata...” la care ultimul confirmă că „...el a pregătit, i-au transmis, a luat avans de la lucru și este gata să

transmită acum... ”, apoi îl întreabă pe inculpat „când se vor întâlni pentru a... ” la care Bolgar Andrei i-a răspuns „...chiar acum, acum...” (f.d. 61, vol.I).

Colegiul penal stabilește că instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită conținutului probelor nominalizate, limitându-se să constate printr-o frază generală că la dosar lipsesc probe care ar dovedi că pentru emiterea unei sentințe în privința lui Mardari Andrei, fără stabilirea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, Bolgar Andrei ar fi indicat la necesitatea transmiterii mijloacelor bănești.

De asemenea, se atestă că instanța de apel și-a formulat concluzia de nevinovăție a inculpatului bazându-se pe circumstanța că la momentul percheziției corporale efectuate în privința lui Bolgar Andrei a fost ridicată și o cerere adresată IP Comrat prin care Bolgar Andrei denunță acțiunile lui Mardari Andrei care i-a propus suma de 600 euro, pentru a influența o persoană cu demnitate publică, și anume un judecător, în vederea neaplicării pedepsei penale complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, însă în acest context, instanța de recurs evidențiază că instanța de apel nu a luat în considerație că în cererea de apel procurorul a subliniat că potrivit procesului-verbal de examinare a obiectului cu anexe din 20 martie 2014, la examinarea Registrelor nr. 1 și nr. 2 de evidență a infracțiunilor și contravențiilor din cadrul IP Comrat, s-a constatat că din numele cet. Bolgar Andrei nu a parvenit nici o cerere sau sesizare (f.d. 41-47, vol.I).

La fel, potrivit procesului-verbal de efectuare a percheziției, Bolgar Andrei a predat benevol mijloacele bănești primite de la Mardari Andrei, și anume 6 bancnote cu nominalul a câte 100 euro, fiecare, seria și numărul cărora corespundeau cu cele indicate în ordonanța privind efectuarea percheziției și xerocopiile acestor mijloace bănești (f.d. 12, 21-24, vol.I).

Colegiul penal mai notează, că deși instanța de apel și-a fundamentat concluziile și pe declarațiile martorului Arabadji Vladimir, susținând că din depozițiile acestuia rezultă că Bolgar Andrei i-a comunicat ultimului despre intenția sa de a se adresa organelor de drept, însă cu ce scop nu a reușit să-i comunice deoarece a fost reținut, instanța de recurs evidențiază că această poziție a fost susținută de martorul respectiv doar în cadrul audierilor acestuia în instanțele de fond, pe când la faza urmăririi penale martorul respectiv nu a comunicat despre faptul că știa că Bolgar Andrei a dorit să se adreseze la poliție (f.d. 30-31, vol.I).

Având în vedere cele relatate, Colegiul menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a drepturilor omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Generalizând aspectele descrise, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu sa expus asupra tuturor probelor administrate la dosar, unele din ele rămânând fără analiza și aprecierea cuvenită, fapt ce nu poate fi acceptat de către instanța de recurs, deoarece afectează situația faptică în speța dată.

Așa fiind, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate aspectele evidențiate în speță, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 7. al prezentei decizii.

Distinct de considerentele expuse, Colegiul penal lărgit, ținând cont de faptul că la moment în cadrul Curții de Apel Comrat activează de fapt 5 judecători, 3 dintre care au participat la examinarea prezentei cauzei în ordine de apel, constatând că în cadrul acestei instanțe va fi imposibilă constituirea unui nou complet de judecată pentru judecarea apelului, întru evitarea tergiversării examinării cauzei, consideră necesar de a remite cauza penală privind învinuirea lui Bolgar Andrei, pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Cahul.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Mihailenco Olga, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2016 în cauza penală în privința lui **Bolgar Andrei xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 27 aprilie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Constantin Alerguș